

PRIM MINISTRU

648
- 2104 2020

176/14.05.2020

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru promovarea identității culturale a regiunilor istorice din România*, inițiată de domnul deputat USR Tudor-Vlad Benga (**Bp.71/2020, L176/2020**)

I. Principalele reglementări

Potrivit *Expunerii de motive*, inițiativa legislativă vizează instituirea unui cadru legislativ adecvat care să asigure conservarea și promovarea valorilor patrimoniului cultural specific regiunilor istorice, prin implementarea unor măsuri menite să încurajeze:

- „colaborarea unităților administrativ - teritoriale în vederea susținerii specificului cultural și etnic al regiunilor istorice;
- conservarea și valorificarea din punct de vedere turistic a acestora;
- facilitarea exprimării culturale a minorităților naționale și a grupurilor etnice din regiunile istorice;
- finanțarea unor proiecte menite să crească accesibilitatea și să contribuie la valorificarea acestui patrimoniu cultural”.

II. Observații

1. În instrumentul de prezentare și motivare se menționează faptul că această inițiativă „*transpune o parte din proiectele culturale formulate de Ministerul Culturii prin Strategia pentru cultură și patrimoniu național 2016-2020*”.

Semnalăm, cu titlu preliminar, că deși proiectul de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea acestei strategii a fost lansat în circuitul de consultare și avizare interinstituțională, el nu a mai fost aprobat de Guvern și în consecință, nu a intrat în vigoare.

În măsura în care aceste mecanisme preconizate pot fi adoptate prin hotărâre a Guvernului, nefiind necesară o reglementare de nivel primar, se poate pune în discuție afectarea *principiului fundamental al separației puterilor în stat* și a rolului Parlamentului așa cum este el consacrat de art. 61 alin. (1) din *Constituția României, republicată*.

Astfel, prin Decizia nr. 777/2017¹, Curtea Constituțională a statuat „*acceptarea ideii potrivit căreia Parlamentul își poate exercita competența de autoritate legiuitoare în mod discreționar, oricând și în orice condiții, adoptând legi în domenii care aparțin în exclusivitate actelor cu caracter infralegal, administrativ, ar echivala cu o abatere de la prerogativele constituționale ale acestei autorități consacrate de art. 61 alin. (1) din Constituție și transformarea acesteia în autoritate publică executivă. Or, o astfel de interpretare este contrară celor statuate de Curtea Constituțională în jurisprudența sa și, prin urmare, în contradicție cu prevederile art. 147 alin. (4) din Constituție, care consacră obligativitatea erga omnes a deciziilor Curții Constituționale*”.

2. Considerăm că *Expunerea de motive* este incompletă, lipsind informații relevante, precum concluziile studiilor, lucrărilor de cercetare, evaluărilor statistice, consultările derulate în vederea elaborării inițiativei legislative, organizațiile și specialiștii consultați, precum și esența recomandărilor primite, astfel fiind nerespectate exigențele de tehnică legislativă prevăzute la art. 31 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*².

¹ referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii privind achiziționarea imobilului Ansamblul conacului Brătianu - Florica ("Vila Florica"), situat în localitatea Ștefănești, județul Argeș, de către Ministerul Culturii și Identității Naționale;

² ART. 31

(1) Instrumentul de prezentare și motivare include conținutul evaluării impactului actelor normative, cuprinzând următoarele secțiuni:

Semnalăm faptul că în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a sancționat caracterul sumar al instrumentului de prezentare și motivare, precum și lipsa de fundamentare temeinică a actelor normative, în raport cu exigențele de claritate, predictibilitate a legii și securitate a raporturilor juridice impuse de art. 1 alin. (5) din *Constituția României*, cu invocarea deopotrivă a normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

Astfel, de exemplu, prin *Decizia nr. 710/2009*³, Curtea Constituțională a reținut faptul că „în expunerea de motive nu se regăsește motivarea asupra niciuneia dintre soluțiile preconizate, ceea ce este contrar prevederilor constituționale și legale mai sus indicate” [ale art. 29-31 din *Legea nr. 24/2000* (referitoare la motivarea proiectelor de acte normative, sub aspectul instrumentelor de prezentare și motivare, precum și în cuprinsul și redactării motivării) și ale art. 1 alin. (5) din *Legea fundamentală*].

Tot astfel, prin *Decizia nr. 682/2012*⁴ Curtea a constatat că „dispozițiile art. 6 din *Legea nr. 24/2000* privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată (...) instituie obligația fundamentării actelor normative. (...) Lipsa unei fundamentări temeinice a actului normativ în discuție determină, pentru motivele arătate, încălcarea prevederilor din *Constituție* cuprinse în art. 1 alin. (5), potrivit cărora, „în România, respectarea *Constituției*, a supremației sale și a legilor este obligatorie”, precum și ale art. 147 alin. (4) potrivit cărora deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii” (pct.2.21 și 2.22)

---

a) motivul emiterii actului normativ - cerințele care reclamă intervenția normativă, cu referire specială la insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare; principiile de bază și finalitatea reglementărilor propuse, cu evidențierea elementelor noi; concluziile studiilor, lucrărilor de cercetare, evaluărilor statistice; referirile la documente de politici publice sau la actul normativ pentru a căror implementare este elaborat respectivul proiect. Pentru ordonanțele de urgență vor fi prezentate distinct elementele obiective ale situației extraordinare care impune reglementarea imediată, nefiind suficientă utilizarea procedurii parlamentare de urgență, precum și eventualele consecințe care s-ar produce în lipsa luării măsurilor legislative propuse;

b) impactul socioeconomic - efectele asupra mediului macroeconomic, de afaceri, social și asupra mediului înconjurător, inclusiv evaluarea costurilor și beneficiilor;

c) impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri;

d) impactul asupra sistemului juridic - implicațiile pe care noua reglementare le are asupra legislației în vigoare; compatibilitatea cu reglementările comunitare în materie, determinarea exactă a acestora și, dacă este cazul, măsurile viitoare de armonizare care se impun; deciziile Curții de Justiție a Uniunii Europene și alte documente relevante pentru transpunerea sau implementarea prevederilor legale respective; implicațiile asupra legislației interne, în cazul ratificării sau aprobării unor tratate ori acorduri internaționale, precum și măsurile de adaptare necesare; preocupările în materie de armonizare legislativă;

e) consultările derulate în vederea elaborării proiectului de act normativ, organizațiile și specialiștii consultați, esența recomandărilor primite;

f) activitățile de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ;

g) măsurile de implementare - modificările instituționale și funcționale la nivelul administrației publice centrale și locale;

³ referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici;

⁴ asupra obiecției de neconstituționalitate a Legii privind modificarea și completarea Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul așezilor locali;

3. Semnalăm faptul că în cuprinsul inițiativei legislative nu se face referire la implicațiile și sursele financiare și nu se regăsesc informații cu privire la impactul financiar asupra bugetului de stat consolidat pe termen scurt și pe termen lung al unui asemenea proiect.

În acest sens, precizăm că nu sunt respectate dispozițiile art. 138 alin. (5) din *Constituția României, republicată*, potrivit căreia „*nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare*”.

De asemenea, precizăm că nu au fost avute în vedere dispozițiile art. 15 alin. (1) din *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare*⁵, potrivit căreia „*în cazurile în care se fac propuneri de elaborare a unor proiecte de acte normative/măsuri/politici a căror aplicare atrage micșorarea veniturilor sau majorarea cheltuielilor aprobate prin buget, se va întocmi o fișă financiară, care va respecta condițiile prevăzute de Legea nr. 69/2010*⁶ (...).

Totodată, menționăm că trebuia să se țină cont și de prevederile art. 15 alin. (1) din *Legea responsabilității fiscal-bugetare, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, potrivit căreia, „*în cazul propunerilor de introducere a unor măsuri/politici/inițiative legislative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, inițiatorii au obligația să prezinte:*

a) *fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;*

b) *declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieți prezentate în strategia fiscal-bugetară”.*

Astfel, considerăm că erau necesare prevederi și fundamentări clare privind implementarea acestei inițiative legislative.

---

⁵ (1) În cazurile în care se fac propuneri de elaborare a unor proiecte de acte normative/măsuri/politici a căror aplicare atrage micșorarea veniturilor sau majorarea cheltuielilor aprobate prin buget, se va întocmi o fișă financiară, care va respecta condițiile prevăzute de Legea nr. 69/2010. În această fișă se înscriu efectele financiare asupra bugetului general consolidat, care trebuie să aibă în vedere:

a) schimbările anticipate în veniturile și cheltuielile bugetare pentru anul curent și următorii 4 ani;

b) estimări privind eşalonarea creditelor bugetare și a creditelor de angajament, în cazul acțiunilor anuale și multianuale care conduc la majorarea cheltuielilor;

c) măsurile avute în vedere pentru acoperirea majorării cheltuielilor sau a minusului de venituri pentru a nu influența deficitul bugetar.

⁶ *responsabilității fiscal-bugetare, republicată, cu modificările și completările ulterioare;*

De asemenea, semnalăm faptul că inițiativa legislativă are un conținut deficitar, neclar, nefiind precizate sursele de finanțare, precum și condițiile pe care ar trebui să le îndeplinească beneficiarii.

În plus, în domeniul cultural sunt reglementate și funcționează mai multe mecanisme financiare, respectiv, Fondul Cultural Național, Fondul Cinematografic, Programul Național de Restaurare a monumentelor istorice, precum și o serie de programe finanțate din fonduri europene.

De asemenea, precizăm că dispozițiile inițiativei legislative dublează sau contrazic, în parte, reglementările unor acte normative în vigoare⁷.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.

Cu stimă,

Ludovic ORBAN
PRIM-MINISTRU

SENATUL ROMÂNIEI

⁷ Ordonanța Guvernului nr.51/1998 privind îmbunătățirea sistemului de finanțare a programelor, proiectelor și acțiunilor culturale, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța Guvernului nr.39/2005 privind cinematografia, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 76/2018 privind aprobarea Programului de investiții în domeniul culturii, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările ulterioare;

Ordinul ministrului culturii nr. 3765/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice privind elaborarea și derularea Programului național de restaurare a monumentelor istorice, finanțat de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Culturii, și gestionat de Institutul Național al Patrimoniului, cu modificările ulterioare.